

FREDRIK, lat. *F r e d e r i c u s*, mn.

Nom.: *Frederik* 1362, 1367, 1385 m.fl., 1492, *Vrederic* 1416, *Frædric* 1428, *Frædhrik* 1430, *Vredrik* 1445, **Frederich** 1448, *Frederic* 1468, *Ffredric* 1469, 1514, *Fredric* 1469, 1519, *Ffrederik* 1477, 1479, 1486, *Frederiik* 1477, *Fredherik* 1486, *Ffrædrik* 1489, *Frederick* 1489, *Vrederich* 1492, *Ffredrick* 1495, 1519, *Fredrick* 1499–1500, 1513, *Fredrigk* 1502, *Ffrederich* 1512, *Ffredrich* 1513, 1514, *Ffredrik* 1513, *Frædrigc* 1513.

Gen.: *Frædrics* 1334, *Fredriks* o. 1400, *Frederiks* 1477, *Frederikx* 1485, *Frædrics* o. 1500. Dessutom i följande ssgr med *-son*: *Frederik-* 1349, *Frederyk-* 1349, *Fredrick-* 1502.

Dativ: *Vrederike* 1364, 1445, *Frederike* 1455, *Frederick* 1469, *Frederik* 1477, 1484, *Frædric* o. 1500, *Fredrick* 1519.

Ack.: *Frederik* 1473, 1477, 1480 m.fl., 1492, *Frøderik* 1477.

U.å. (m. 1100-t.) *Fridericus* LDL s. 52 (NecrLund s. 60: *Fredericus*) conversus i Ravensburgs kl., avl. 4/3 – **u.å.** (sl. 1100-t.) dns *Fredericus* LDL s. 105 bp i Schleswig – **1281** 3/1 dativ dno *Fredherico Sliktingh* (DS 1 s. 577) får av (rd.) Wlf Karlsun (Folkungaätten) gåva i Bettna sn, Sdm. – **1311** 5/11 dns *Fredericus*, gen. *Frederici* (DS 3 s. 39) präst vid S:t Lars k:a i Sigtuna – **[1325]** *Henrico Fredricksson* ib. s. 675 bg. i Lund, vittne om gdr i Lund; [s.å.] *Henricus Fredricsson* ib.; 1334 *Henricus Frædrics* LDL s. 29 avl. 5/2, har givit bod i Lund; [1338] *Hinrici Frethriks*son DS 4 s. 611 avl., änkan dna Cecilia får skötning på gdr i Malmö; [1349] *Henrici Fridrikson*, *Frethrik-* DS 6 s. 110 f. änkan Cecilia stiftar preb. vid Lunds dka; s.å. *Hinrici Frederikson*, *Frederyk-* LDL s. 188 f. årsdag 29/7 – [1326] gen. dni *Frederici Fatescilt* ST i s. 519 »miles», sgv. vid fredsslut med Reval (dat. Åbo); jfr 1357 (lat.) dativ *Frederico* [*Vateschilt*] DS 7 s. 196 vpn. i hertig Albrekts av Mecklenburg följe – **1333** dativ fr.i *Frederico* DS 4 s. 332 dominikanmunk i Skänninge, får gåva i test. av kaniken Hermannus i Linkpg – **1336** *Frederichus Finland* ib. s. 500 säljer gd vid Norrbro i Sthlm till S:ta Klara kl. – **1336** dativ *Frederico* ib. s. 504 bg. i Söderkpg, får bodar i pant – **1341** *Fredericus de Gotlandia* Libri s. 24 bet. skatt i Reval – **[1342]** (ty.) dativ *Vrederike Buchorne* AS 3 s. 122 rådsherre i Visby – **1347** *Fredericus* DS 5 s. 697 kh. i

Tullstorp, Sk., intygar på Vemmenhögs tg, Sk. – **1347** *Fredericus Rewal* ib. s. 735 pants. gd i Veddige sn, Ha., sgv., *S Frederici Reual* ib. (snebjälke?) – **1350** CFM pag. 27 fr. *Fredericus* (SRD 6 s. 562) präst, sakristan i Visby, avl. 7/8 – **1350** CFM pag. 28 gen. fr:is *Frederici* (SRD 6 s. 563) munk i Visby, hans nepos avl. 15/8 – **1350** gen. *Friderici Taschen in Gotlandia* AGM 2 s. 368 hans dtr får gåva i test. av Johan Castel – **1353** (lat.) dativ dno *Fryderico* DS 6 s. 417 får gåva i test. av kaniken Tucho Thuronis i Lund – **1359** 22/9 (lat.) dativ dno *Frederico*, trol. präst, får gåva i test. av Maritha i Sanda, Vansö sn, Sdm. – **1362** (ty.) *her Frederik Suderlant* ST 2 s. 326 nämnd i fördrag (dat. Vordingborg); [1366] (lat.) dns *Fredericus Zuderland* HR 1:1 s. 348 hvm. på Borgholm; [1370] (lat.) [*post*] *Fredericum Zuderland* ST 2 s. 405; se Styffe s. 269 – **1364** (ty.) dativ *Vrederike [van Wøsterowe]* DS 8 s. 539 ty. knape, till honom står hertig Albrekt av Mecklenburg i skuld (dat. Söderkpg) – **1367** (ty.) *Frederik van Ølskaw* DS 9 s. 239 har uppburit lön (dat. Helsingborg) – [1371] (lat.) gen. *Frederici van der Smede* DS 10 s. 38 rdm. i Visby – [1372] (lat.) gen. [*mgri*] *Frederici de Junghen* APS 1:2 s. 48 »procurator» hos äbp Birgher i Uppsala – [t. 1373] i mirakeltext sl. 1300-t.: (lat.) *Gudmaro Frederici ProcBirg* s. 105 präst i Vadstena kl.; 1389 9/2 DW pag. 13 (lat.) fr. *Gudhmarus Frædherici* präst, avl.; var 1378 kh. vid Vårfrukyrkan i Enkpg och prior i Vadstena kl., se Silfverstolpe, Klosterfolket s. 104 och Ljung, Enkpgs stads hist. 1 s. 135 ff. – [1379] *Fredrich* FMU 1 s. 375 faste på Kimito tg, EgF. – **1385** 20/7 (ty.) *Frederik Hake*, har lämnat svågern Tideke Jacobisson del av fädernearv – **1389** (lat.) *Fredericus Dankenhaghen* RDD 1:2 s. 340 system Heylike g.m. Claus Barnow, i brev om gods i Malmö – [1391] (lat.) *Conradus Friderici* ib. s. 374 not. publ., vid. intyg, Sk.; jfr 1441 – **1397** 12/6 D (lat.) *Hennechini Frederici*, bg. i Jönkpg(?), sgv. – **odat.** (o. 1400) gen. *Fredrixx skinnara* KHÅ 48 s. 221 i gilleslängd, Strängnäs – **odat.** (1300-t.) NFM pag. 58 (lat.) fr. *Fredericus laicus* (SRD 6 s. 567) begravd i S:ta Karina k:a, Visby – **odat.** (1300-t.) NFM pag. 59 (lat.) fr. *Fredericus sacerdos* (SRD 6 s. 567) begravd i S:ta Karina k:a, Visby – **odat.** (1300-t.) NFM pag. 66 (lat.) gen.

Frederici Soost (SRD 6 s. 570) h.h. Margareta begravd i S:ta Karins k:a, Visby – **odat.** (1300-t.) NFM pag. 59 (lat.) fr. *Iacobus Frederici sacerdos* (SRD 6 s. 567) begravd i S:ta Karins k:a, Visby.

[1401] (lat.) dativ *Frederico Trast* SD 4 s. 1 får kanonikat och preb. i Åbo stift (dat. Rom); [1407] (lat.) mgr *Fredericus Trast* SD 1 s. 640; [1414] (lat.) [a] mgro *Frederico Trask* [!] SD 2 s. 847; [1417] (lat.) mgr *Fredericus Trast* SD 3 s. 244; [s.å.] gen. *mester Fredrikx* SvB s. 280 (SD 3 s. 250: »*Fredrikis*») kh. i Vemo, EgF.; [1421] ack. hra *Fredrik* FMU 2 s. 286 dpr. i Åbo, sgv.; [1422] hre *Frederich* SvB s. 296; [s.å.?] i överskrift: (lat.) dativ dno *Frederico Trast* ib. s. 298; [1423] her *Frederich* ib. s. 305; [1424] *Fredrich Trast* ib. s. 316 broder till Anders Poualsson; [s.å.?] her *Frederich* ib. s. 317; [1430] *mesther Fræderich* ib. s. 331; [odat.] (o. 1440?) (lat.) gen. *mgri Frederici* ib. s. 384; [1441] (lat.) dativ dno *Frederico Trast* ib. s. 385 avl.; [s.å.] *Frædrich* ib. s. 398; se HMÅbo 1 (1832) s. 164 – [1405] til herra *Fridrik* SD 1 s. 411 kh. i Hattula, Tav., i sämja om jd; se HMÅbo 1 (1832) s. 302 not – [1414] *Olef Fredrichsson* FMU 2 s. 150 ndm. på Pernå tg, Nyl. – [1416] *Frederik Fryske Arnikasson* SD 3 s. 117 sgv. om gods i S:t Marie sn, EgF.; [1418] *Frederic Arnika Fresekæson* SvB s. 284 not sgv. då hans frände Heluich Stoltefoot don. gods i Lundo sn, EgF.; jfr [1419] *Ffredrik Freseca* ib. s. 287 broder till Jacob, stadf. test. av sin släkting kh. Helwik i Tövsala, EgF.; se Sundqvist, AS 3 s. 419; jfr 1445 – 1416 *Vrederic Borneholt* KTb s. 140 får burakap – **odat.** (f. 1421) (lat.) dns *Fredericus* HLG 1 s. 8 avl. mdl. av Helga Lekamens gille, Sthlm – [1427] (lat.) gen. FREDERICI WALDENBECK GM 1 nr 381 (gravhäll, Kalmar) – [1427] (i avskr. 1463) *Frederik Walfrade* BGG s. 302 intr. i S:ta Gertruds gille, Sthlm – 1428 (lat.) *Frædric* KTb s. 145 löftesman för burskap; [1430] 19/3 (i vid. s.å. 21/3) D *Frædhrik Wardhenbergh*, riksråd, har godkänt brev om Kalmar bykyrka; [s.å.!] gen. *Fritrich Wardenbiergis* Molbech-Petersen s. 102; hvm. på Kalmar, se Styffe s. 222 – 1441 11/12 RAppr (lat.) *Conradus Frederici* (SMR nr 1514) not. publ., utf. stämning (dat. Lund); [1446] (lat.) *Conradus Frederici* RDD 1:3 s. 699 not. publ., präst från Mainz stift; jfr 1391 – 1443 (lat.) *Johannes Frederici de Calmarnia* Daae,

Matrikler s. 42 från Kalmar, stud. vid univ. i Rostock; jfr 1457 (lat.) dns *Johannes Frederici* MUGreifswald 1 s. 9 stud. vid univ. i Greifswald – **1445** (ty.) *Vredrik Vrese*, dativ *Vrederike* FMU 3 s. 354 bg. i Åbo, i brev om beslagtagna varor; 1448 *Frederich Frees* ib. s. 452 sgv., s *frederich frese civis a[boensis]* FMS nr 326; [1449] *Frædric Frees* SvB s. 438 stiftar Helga Tre Konungars brödraskap i Åbo; [1454] (lat.) *Fredericus Frese* FMU 4 s. 55 (jfr FMU 1 s. 268) avl. 23/4, vapen: 3 strömmar (gravsten, Åbo dka); jfr odat. (lat.) *Ffredericus Frese* SvB s. 573; jfr 1416 och 1455 – **1445** (lat.) dns *frederic' de horsten* GG 2 nr 563 rdm. i Visby, avl. 21/10 (gravsten, S:t Hans k:a, Visby).

1455 (ty.) dativ *Frederike* (3 ggr) FMU 4 s. 66 får gåva i test. av fadern (rdm.) Jakob Vresze (i Reval); [1482] (ty.) *her Frederick Fresen* FMU 5 s. 43 avl. halvbroder till Wilhelms (van dem Velde) h:u (dat. Reval); 1492 (ty.) *Frederik*, ack. *Frederik* ib. s. 350; s.å. (ty.) *Vrederich Vreesz* ib. s. 356; [1494] *Vnghe Frederick Ffress*, gen. *Fræderich Fress* ib. s. 436; jfr 1445 – [1466] *Henrich Fredrichzson* FMU 4 s. 257 ndm. på Kumo tg, Sat.; jfr 1485 – **1468** *Frederic Lifflander* SSb 1 s. 411 i kämnärsrök. – **1469** *Ffredric Laurensen*, dativ *Frederick*, nom. *Fredric* (SJB 1 s. 354) köper tomt – **1473** *aff Frederik Rasch* SSb 1 s. 468 i kämnärsrök. – **1477** *Ffrederik* (STb 1 s. 87) avl., Olaff Biwrs svåger – **1477** *Frederiik Peccow* (STb 1 s. 99) stämmer inför rhr.; 1480 *Frederik Peccow* (ib. s. 239); 1481 STb 1 vid pag. 225 *Frederik Peccow*; 1482 *Frederik Peccow* (STb 1 s. 348); 1489 4/3 Stu(p) *Ffrædrik Pekko* – **1477** *aff Frøderik screddare*, dativ *Frederik*, til *Frederik*, gen. *Frederiks*, nom. *Frederiik*, *Frederik köpswenen* (STb 1 s. 86 f.) inför rhr.; 1479 *köpswenen Frederik skreddare* (ib. s. 198); s.å. *Ffrederik skreddare* (ib. s. 208); 1480 ack. *Frederik skreddare* (ib. s. 262); ident.m. s.å. *pa Frederik bakare* (ib. s. 263); 1481 *Frederik* (ib. s. 289); 1482 ack. *Frederik kakubakare* (ib. s. 370) – **1478** *Frederik fan Mørssen* (ib. s. 161: *Frederik fan Mer*) stämmer inför rhr.; 1481 *Frederik fan Mørssin* (ib. s. 304); 1482 *Frederik fan Mørssen* (ib. s. 370); 1484 C 32 fol. 23 *Frederik fan Mørssen*, i räk. för Stegeborgs län; s.å. dativ *Frederik fan Mørssin*, nom. *Frederik* STb 2 s. 61 f.; 1485 gen. *Frederikx* ib. s. 85 – [**1485**] *Henrich Fredrichsson* BFH 1 s.

12 ndm. på Asikkala tg, Tav.; jfr 1466 – **1485** C 9 fol. 46 *Frederik Tisk*, får svenlön, Gtl.; jfr s.å. ib. fol. 53 *Frederik* – **1486** ib. fol. 58 *Ffrederik*, får svenlön, Gtl.; jfr s.å. ib. fol. 65 *aff Frederik* – **1486** ib. fol. 60 *Fredherik Kwin fra Stockholm*, får avenlön, Gtl. – **1489** C 24 fol. 35 *Frederick, Frederik*, tar emot oxar i Bossgård, Drothems sn, Ög. – **1495** (ty.) *Ffredrick Preben* DGA 2 s. 160 nämnd vid sänja mellan Visby stad och fru Magdalena Weisen – **odat.** (1499–1500?) *Fredrick Smetthingk* STb 3 s. 475 dräng, nämnd tills.m. bg. *Fredrick Snebergh* i Lübeck – **odat.** (o. 1500) gen. *her Fræderics Korff*, dativ *Fræderic* FMU 6 s. 186 (rdm. i Narva,) får skuldförbindelse; 1505 9/2 Stu nr 719 b (ty.) *Frederich Korff*; [1511] *aff her Fredrik Korff* FMU 7 s. 146 sänder bud från Narva; s.å. 7/9 Stu nr 598 (ty.) *Frederich Korff*; 1512 (ty.) *heren Ffrederich Korff* ib. s. 181 rdm. i Narva.

1502 *Fredrigk ner Jon Nielsson* SSb 2 s. 61 bos. V.kv. – **1502** *Hinrik Fredricksson* ib. s. 52 bos. S.kv. – [1507] *Fredrik Persson i Kåddiala* FMU 6 s. 513 ndm. i Hattula hd Tav. – **1513** *Ffrederich, Fredrick i Suderköpunx hospitall* STb 4 s. 310 f. nämnd i rhr.; s.å. *bro[der] Frædrigc* ib. s. 314 lekbroder i Söderkpgs hospital; s.å. *Ffredrik i Suderkopung, Ffrederich* ib. s. 338 uppbjuder hus; 1514 *Ffredric, Ffrederich* ib. s. 369 – [1515] *Frederich Haghampere* FMU 7 s. 396 ndm. i Virmo sn, EgF. – **1519** *Ffredrick tho Brygen*, dativ *Fredrick*, nom. *Fredric* STb 5 s. 241 f. häktad för delaktighet i stämpling – **odat.** (lat.) fr. *Fredericus* DMS s. 75 munk vid minoritklostret i Sthlm, avl. 2/5.⊖

Anm.: 1328 [DÑ FREDER]ICVS [FI]LI' IOHĪS GM 1 nr 160 »provisor» vid Koppaberget, Dal. (gravhäll, Västerås dka); enl. HMVästerås 1:1 (1939) s. 659 f. kunde inskriften också suppleras [THIDER]ICVS.

Tyskt namn. Fda. *Fretherik*. Fvn. Friðrekr. Feng. *Frederic, Fredri* (v. Feilitzen, Domesday Book s. 254). Fht. *Frithuric* (Fm 1 sp. 536 f.). Got. *Friþa-reikeis* (Feist, Vergleichendes Wörterbuch s. 169). Namnet i fno. relativt vanligt; möjl. har där funnits inhemsk form av namnet, som trängts ut av ty. lån, se Janzén i NK 7 ss. 72 och 134; jfr också ib. s. 240. Se H.

Andersen i NoB 1972 s. 127 ff.

Namnet synes ha brukats främst inom städerna.